

Työn Suomi

Markkinoiden vallasta oikeudenmukaiseen markkinatalouteen

Sosialidemokraattisten periaatteiden mukaisesti toimiva markkinatalous toimii ihmisten ehdoilla, tukien heidän oikeuttaan henkilökohtaiseen vapauteen, täysimääräiseen osallisuuteen ja tasa-arvoisiin mahdollisuuksiin. Taloutta ohjataan yhteisin päätösin ja sille asetetaan yhteiskunnallisesti kestävä kehityksen mukaisia tavoitteita ja reunaehdot.

Sosialidemokraattisessa ajattelussa talousjärjestelmän toimintakyvyssä on kyse paitsi taloudesta, demokratiasta niin myös järjestelmän kyvystä tuottaa hyvinvointia kansalaisilleen. Valta suhteessa talousjärjestelmään kuuluu kaikille kansalaisille. Taloutta ohjataan demokraattisella päätöksenteolla ja yhdessä sopimalla.

Oikeudenmukaisessa talousjärjestelmässä taloudellinen kasvu ja menestys näkyvät kaikkien kansalaisten elämänmahdollisuuksien paranemisena. Kasvu on taloudellisesti, sosiaalisesti ja ekologisesti kestävä.

Demokraattisesti päättäen talouden hyödyt jaetaan markkinoilla tapahtuvaa jakoa oikeudenmukaisemmin. Hyvinvointivaltiota tarvitaan tukemaan tasa-arvoisia mahdollisuuksia.

Sosialidemokraatit tavoittelevat oikeudenmukaista globalisaatiota sekä kaikkien kansalaisten etua ja kestävä kehityksen tavoitteita palvelevaa kaupan vapauttamista. Markkinataloutta ei voida ohjata vain kansallisesti. Ylikansallisen talouden rinnalla tarvitaan ylikansallista demokraattista päätöksentekoa. Ylikansallisella politiikalla säädellään ja ohjataan globaalin talouden toimintaa. Markkina-arvon maksimoinnin ja keinottelun sijasta tavoitteena on hyvinvointia tuottava kasvu sekä demokratian vahvistaminen.

Markkinoilla tapahtuva kilpailu on reilujen pelisääntöjen mukaista. Kannattavuus perustuu lainmukaiseen taloudelliseen toimintaan sekä sosiaalisesti ja ekologisesti vastuulliseen markkinakäyttäytymiseen.

Pohjoismainen, sosialidemokraattisten periaatteiden varaan rakennettu hyvinvointivaltio tarjoaa esimerkin yhteiskunnasta, joka on yhdistänyt sekä taloudellinen menestyksen että sosiaalisen tasa-arvon. Sosialidemokraatit sitoutuvat vahvasti pohjoismaisen mallin kehittämiseen ja vahvistamiseen.

Demokraattinen ja oikeudenmukainen globalisaatio

Nykyistä, epävakaa ja kriisejä tuottavaa talousjärjestelmää on kehitettävä vakaammaksi, kestävämmäksi ja oikeudenmukaisemmaksi talousmalliksi. Globalisaation on tuotettava maailmanlaajuisia oikeudenmukaisuutta.

Pääomaliikkeiden ohjaaminen reaalitaloutta paremmin palvelevaksi, rahoitusmarkkinoiden avoimuuden ja valvonnan lisääminen sekä uudet ylikansalliset ohjaukeinot kuten globaalit verot ovat tärkeitä paitsi talouden toiminnan parantamiseksi, myös demokratian vahvistamiseksi. Käyttöön tulee ottaa rahoitusmarkkinaverot, jonka tarkoituksena on ehkäistä keinottelua ja ohjata taloudellista toimintaa reaalitalouteen suuntautuviin investointeihin. Kerättyjä varoja voitaisiin käyttää esimerkiksi kehitysyhteistyöhön ja ilmastonmuutoksen ehkäisyn tarpeisiin.

Globaalin köyhyyden poistaminen on tärkeä osa markkinatalouden kehittämistä. Kansainvälisten talousinstituutioiden demokratisointi, velkasovittelu sekä köyhimpien maiden mahdollisuudet kehittää omaa talouttaan ja julkista sektoriaan on turvattava. Kehitysyhteistyöluopauksista on pidettävä kiinni, ja harjoitetun kauppapolitiikan on oltava kehitysyhteistyötavoitteiden kanssa johdonmukaista.

Työelämän perusoikeudet ovat ihmisoikeuksia, ja niitä tulee toteuttaa kaikkialla maailmassa.

Työttömyydestä täystyöllisyyteen

Talous- ja työmarkkinapolitiikan tavoitteena on täystyöllisyys, kestävä taloudellinen kasvu, turvallisen muutoksen tukeminen sekä sosiaalinen oikeudenmukaisuus. Yhteiskunta tukee täystyöllisyyden saavuttamista aktiivisella työllisyys- ja suhdanepolitiikalla, huolehtimalla riittävästä kokonaiskysynnästä, luomalla kasvuhakuisen elinkeinotoiminnan edellytyksiä sekä investoimalla kansalaisten sivistyksen, tietojen ja taitojen kehittämiseen.

Suomessa saavutetaan 75 prosentin työllisyysaste. Jokaiselle työkykyiselle on työtä. Korkea työllisyys perustuu elinkeinotoiminnan sekä julkisen sektorin hyviin edellytyksiin: työntekijöiden ensiluokkaiseen osaamiseen ja jatkuviin kehittymismahdollisuuksiin, innovatiiviseen tutkimus- ja kehittämistoimintaan, ensiluokkaiseen infrastruktuuriin, sekä avoimeen ja rehelliseen hallintoon.

Keskeinen osa suomalaista täystyöllisyyteen tähtäävää kasvupolitiikkaa on ostovoiman entistä tasaisempi jakautuminen. Ihmisten välisiä eroja toimeentulossa tasoitetaan. Vahvempi ostovoima ja sen tasaisempi jakautuminen on paitsi oikeudenmukaista, myös tehokasta talouspolitiikkaa sen kasvattaessa kotimarkkinoita ja parantaessa työllisyyttä.

Yrittämisen edellytykset ovat Suomessa hyvät, yritys ympäristö vakaa ja hallinnollinen taakka kevyt. Yrittäjistä yhä useampi saa erityistä yrittäjäyyskoulutusta, jolla parannetaan yritysten kasvu- ja onnistumismahdollisuuksia. Yrittäjyyteen ja yrityksen aloittamiseen liittyvät palvelut saadaan yhdeltä luukulta. Yritystoiminnan perushallinnointiin liittyvien vuositoimintojen menettelyt ovat joustavat ja selkeät.

Kasvuyritysten investointivaiheiden tukemiseen luodaan selkeät ja läpinäkyvät periaatteet. Tavoitteena on auttaa yrityksiä työllistävään kasvuun. Tehokkaalla kilpailupolitiikalla on varmistettu, että markkinatalouden hyödyt koituvat myös kuluttajien eduksi. Keskityneimpien alojen, kuten vähittäiskauppa, kilpailua on lisätty.

Työllisyyspolitiikka on ennakoivaa. Jokaisella on mahdollisuus osaamisensa täydentämiseen sekä kykyjensä kehittämiseen jo työssä ollessaan. Työttömyyttä ei päästetä pitkitymään, vaan ihmiset siirtyvät sujuvasti työstä työhön. Työnsä menettäneitä autetaan uuteen alkuun eikä ketään jätetä tyhjän päälle. Jokainen työnsä menettänyt saa tuekseen muutosturvan palvelut, turvaa tuovan toimeentulon sekä mahdollisuuden uudelleen koulutautumiseen.

Osana täystyöllisyyteen tähtäävää strategiaa myös osittain työkykyiset huomioidaan. Heillä on oikeus osallistua työelämäänsä mahdollisuuksiensa mukaisesti. Työolosuhteita räätälöidään siten, että työkyvyn alentuessakin ihminen voi jatkaa, palata tai aloittaa työelämässä. Valtion ja kuntien mahdollisuudet vastata vaikeimmin työllistyvien työllisyydestä ovat hyvät. Yhtenä tärkeänä keinona on tukea uusien sosiaalisten yritysten syntymistä.

Vakauserä

Osana yritysten yhteiskuntavastuuta ja työnsä menettävien ihmisten turvan vahvistamista säädetään vakauserästä.

Vakauserässä yritysten työttömyysvakuutusmaksu suhteutetaan niiden irtisanomisten määrään. Maksu on alakohtainen ja sovitetaan yhteen yritysverotuksen kanssa. Sen puitteissa työnantajamaksut kohdentuvat työttömyyden aiheuttajille.

Vakauserän perusteena tulee olla yrityksen irtisanomishistoria suhteessa alan keskimääräiseen työttömyyskehitykseen. Tällöin maksu ei sanktioi irtisanovaa yritystä siksi, että se edustaa toimialaa, joka on yrityksestä riippumattomista syistä vaikeuksissa.

Vakauserän tavoitteena on parantaa markkinoiden toimintaa yritysten ottaessa sen myötä paremmin huomioon irtisanomisten kansantaloudelliset kokonaiskustannukset. Vakauserän tuotolla voidaan rahoittaa muutosturvan toimenpiteitä.

Uutta vihreää kasvua

Korkean työllisyyden, julkisten menojen rahoituksen sekä kotimaisen kysynnän ylläpidon edellytys on elinvoimainen elinkeinoelämä. Kilpailukykyä vahvistetaan työmarkkinaosa-puolten välisellä vastuullisella yhteistyöllä, joka tähtää työelämän kiistojen sujuvaan ratkaisemiseen sekä tuottavuuden parantamiseen.

Suomi hyödyntää muutosta ja rakentaa uusia taloudellisia kivijalkoja. Suomen elinkeino-rakenne on monipuolinen eikä se ole liian riippuvainen yksittäisistä toimialoista. Elinkeino-politiikan avulla vahvistetaan olemassa olevia vahvuuksia ja luodaan aktiivisesti uutta. Valtiolla on aktiivinen rooli uusien kasvun lähteiden etsimisessä ja kehittämisessä. Valtio turvaa elinkeinotoiminnan kannalta keskeisen infrastruktuurin ylläpidon.

Suomen merkittävät mahdollisuudet liittyvät uusia palveluita ja tuotteita tarvitsevan, eko-logisesti ja sosiaalisesti kestäväen yhteiskunnan rakentamiseen. Kasvu syntyy erikoistumi-sesta, osaamisesta, korkeasta jalostusarvosta, teollisuuden ja palveluiden integraatiosta, innovaatioiden onnistuneesta tuotteistamisesta ja markkinoinnista sekä energiatehokkuu-desta. Kulttuuri ja sisältöjen tuotanto, matkailu ja vahva palvelusektori tuottavat mahdol-lisuuksia palveluvientiin.

Sosialidemokraattinen vihreä kasvu

Ympäristö ja työ lyövät kättä. Vihreä kasvu suuntaa investoinnit kohteisiin, jotka lisäävät energia- ja materiaalitehokkuutta ja vähentävät ilmastolle haitallisia päästöjä.

Vihreään kasvuun siirtyminen tarkoittaa uutta työtä perinteisissä ammateissa, rakennus-alalla ja teollisuudessa, mutta myös tutkimuksessa ja tuotekehityksessä, opetus- ja kasvatustyössä ja ympäristöä säästävissä palveluissa. Riippuvuus öljystä katkaistaan myös liikenteessä siirtymällä sähkö- ja hybridiautojen käyttöön sekä joukkoliikenteen laajaan hyödyntämiseen.

Suomi toimii ekologisen matkailun edelläkävijänä. Yhdyskuntasuunnittelussa kokeillaan ennakkoluulottomasti uusia menetelmiä ja asetetaan kunnianhimoisia tavoitteita.

Julkisella sektorilla on erityinen vastuu kestävään kasvumalliin siirtymisessä. Erityisesti yhdyskuntarakentaminen, uudet kevyen ja raideliikenteen väylät sekä kannusteet resurs-si- ja energiatehokkaampaan rakentamiseen vaativat julkisia panostuksia. Tätä kautta syntyy osaamista, markkinoita ja uutta työtä. Julkisen sektorin hankintakriteereissä paino-tetaan kestävää kehitystä.

Laadukas ja pitkäjänteisesti rahoitettu perustutkimus muodostaa pohjan onnistuneelle innovaatiopolitiikalle. Suomalaiset tutkimus- ja tuotantoympäristöt ovat kannustavia. Kes-tävät yhdyskuntarakenteet, korkea teknologinen taso, monipuolinen kulttuurielämä ja hy-vin hoidettu luontosuhde ovat oleellinen osa uutta kasvua.

Palveluiden ja tuotteiden käyttäjät integroidaan täysivaltaisesti mukaan suunnitteluun ja kehitystyöhön. Passiivinen kuluttaja muuttuu aktiiviseksi sisältöjen ja merkitysten tuotta-jaksi.

Suomesta kehitetään tietoliikennenympäristöjen globaali edelläkävijä. Kaikille kansalaisille taataan avoimet ja ajanmukaiset tietoliikenneyhteydet koko maassa. Kirjastot toimivat kansalaisten tukipisteinä tietoyhteiskunnassa.

Julkisen sektorin tuottavuutta parannetaan erityisesti tietoteknologian kokonaisvaltaisen hyödyntämisen avulla. Innovaatiotoiminta on osa kaikkea julkisen sektorin toimintaa.

Teollisuutta ja energiaa

Suomi on myös 2020-luvulla vahvan vientiteollisuuden maa. Avainasemassa ovat erikoistuminen, jalostusarvon nosto, teollisuuden ja palveluiden integraatio sekä kustannussäästöt erityisesti energiatehokkuuden lisäämisen kautta.

Vientiteollisuuden toimintaedellytykset on turvattu osaavalla työvoimalla ja työrauhaa ylläpitävällä sopimusjärjestelmällä. Vienninedistämispolitiikka on aktiivista ja suuntautuu kasvaville markkinoille. Asialliset työehdot toteutuvat kaikissa kansainvälisen alihankintaprosessin osissa.

Suomalainen teollisuus hyödyntää turvallista, kohtuuhintaista, toimitusvarmaa ja puhtaasti tuotettua energiaa. Erityisenä kilpailuvalttina on energiankäytön tehokkuus. Suomi on energiaomavarainen. Perusvoima tuotetaan suurissa yksiköissä, mitä täydennetään paikallisella tuotannolla.

Osana korkeatasoisen infrastruktuurin rakentamista ja vahvistamista Suomeen on luotu kansallinen infrastruktuurirahasto.

Vajeesta vakauteen – vahva julkinen talous

Terve ja tasapainoinen talous on osa sukupolvien ja väestöryhmien välistä oikeudenmukaisuutta. Täystyöllisyys yhdistettynä vastuulliseen julkisen talouden hoitoon mahdollistaa tarpeelliset lisäinvestoinnit kansalaisten hyvinvointiin.

Valtion ja kuntien talous tasapainotetaan ja velkaa lyhennetään suhdannetilanteen sallies- sa. Suhdannepolitiikka on pitkäjänteistä ja varmistaa korkean työllisyyden ylläpidon. Suomen julkisen talouden hoidossa oleellista on talouskasvun tukeminen ja velkaantumisen maltillinen taittaminen. Kuntarakenteen kehittäminen vahvistaa kuntien mahdollisuuksia vastata omasta taloudestaan nykyistä itsenäisemmin.

Lakisääteinen työeläkejärjestelmä toimii ensisijaisena vanhuuden turvana. Työeläkejärjestelmää vahvistetaan ja eläkemenojen rahoitus turvataan korkealla työllisyysasteella, terveellä ja vastuullisella sijoituspolitiikalla sekä riittäville eläkemaksuilla.

Valtion omistajapolitiikka on pitkäjänteistä, suhdanteista riippumatonta politiikkaa. Valtiolla on paitsi strategista omistusta, myös sijoitusomistusta, joka toimii merkittävänä tulonlähteenä. Yhteiskuntavastuuta kannetaan taloudellisesti ja eettisesti kestävänsä sijoituspolitiikan kautta sekä noudattamalla esimerkillistä henkilöstöpolitiikkaa. Valtiolla on omistusta tuotannon avainaloilla ja se toimii aktiivisena omistajana markkinahyötyjen ohella kansantalouden edut huomioon ottaen.

Erioikeuksista reiluun tulonjakoon

Suomalainen verojärjestelmä kannustaa työhön ja yrittämiseen. Verotus on selkeää ja edistää sosiaalista oikeudenmukaisuutta. Verotus perustuu maksukykyyn ja kohdistuu yksilöihin – epätasa-arvoistavat perheverotusmallit eivät kuulu pohjoismaiseen hyvinvointivaltioon.

Anso- ja pääomatulojen välinen verokuilu kapenee ja pääomatuloja verotetaan progressiivisesti. Suuria omaisuuksia verotetaan entistä kireämmin. Ympäristövaikutukset huomioidaan kaikessa verotuksessa. Ympäristöverotuksen tulonjakovaikutukset huomioidaan. Varallisuuseroja tasoitetaan verotuksen keinoin.

Yritysten verotus pysyy kohtuullisena ja tukee yritysten kasvua Suomessa. Harmaata taloutta torjutaan tiukalla lainsäädännöllä ja tehokkaalla valvonnalla. Suomi on aktiivinen ja aloitteellinen toimija ylikansallisessa veronkierron estämisessä, veroparatiisien sulkemisessa ja talousrikollisuuden vastaisessa toiminnassa.

Vahvaan sopimusyhteiskuntaan

Suomalainen työmarkkinamalli perustuu osallisuuteen ja yhteiseen sopimiseen. Sopimusyhteiskunnan malli toimii. Parhaat tulokset saavutetaan yhteistyöhakuisuuden, keskinäisen kunnioituksen ja yhteisiin päätöksiin sitoutumisen avulla. Palkansaajaliikkeen asema yhteiskunnassa on vahva – työtä tekevillä ja heidän edustajillaan on aitoa päätäntävaltaa heitä koskevissa asioissa.

Työmarkkinayhteistyö on keskeisessä asemassa laaja-alaista ja vaikuttavaa yhteiskuntapolitiikkaa toteutettaessa. Hallitus toimii aktiivisena osapuolena yhteistyön vahvistamisessa ja kehittämisessä. Sopimusjärjestelmä tukee kansallista talouspolitiikkaa sekä rakentavaa yhteiskuntapolitiikkaa. Keskeisistä työelämän muutoksista sovitaan työmarkkinajärjestöjen kanssa yhteistyössä.

Henkilöstön osallistumisen ja aitojen, tasa-arvoisten vaikuttamismahdollisuuksien vahvistuessa myös paikallinen sopiminen toimii työehtosopimusten puitteissa. Työehtoja valvotaan tehokkaasti. Ammattiliitoilla on kanneoikeus.

Maailman parhaaseen työelämään

Jokaisella on oikeus ihmisarvoiseen työhön ja oikeudenmukaiseen osuuteen sen tuloksista. Jokaisella on myös velvollisuus ylläpitää ja parantaa omaa työkykyään mahdollisuuksiensa mukaan. Työ merkitsee paitsi materiaalista hyvinvointia, myös kuuluvuutta yhteiskuntaan, osallistumismahdollisuuksia, osallisuuden kokemista ja vaikuttamista. Palkan lisäksi keskeistä on työn sisältö ja oikeus kehittyä omassa työssään.

Työelämän turvallisuus kuuluu kaikenlaisissa työsuhteissa työskenteleville ihmisille. Työelämän kehittämisessä huomioidaan entistä paremmin erilaiset työn muodot, niin kokoaikaisissa kuin epätyypillisissä työsuhteissa työskentelevät palkansaajat, itsensä työllistävät kuin yrittäjätkin. Heikoimmassa asemassa olevien ihmisten mahdollisuuksia lisätään.

Palkkaköyhyys poistetaan. Työtä tekevällä on oikeus kokoaikaiseen työhön, josta saadulla palkalla voi elää. Vakinaiset työsuhteet ovat työelämän normaali käytäntö. Osa-aika- tai pätkätyö on työntekijän omaan tahtoon perustuva valinta – ei ulkoa asetettu pakko. Suomessa tehtävässä työssä noudatetaan aina suomalaisia työehtoja. Reilu palkka ja hyvät työolosuhteet kuuluvat kaikille tasa-arvoisesti.

Työelämän turvallisuus kuuluu kaikille!

Sosialidemokraatit vaativat tasa-arvoa työmarkkinoille. Vuoteen 2020 mennessä samankaltaisista työtilanteista ansaitaan samalla työmäärällä samat edut ja oikeudet riippumatta työn teon ja työsuhteen muodosta tai työntekijän sukupuolesta.

Jokaisella on oikeus omaan aikaan. Työaika- ja lomapankit ovat laajamittaisessa käytössä joustavuuden lisäämiseksi sekä työhyvinvoinnin parantamiseksi eri työsuhdemuotoihin sopivalla tavalla.

Vuokratyöntekijöillä on turvanaan varallaolokorvauksen kaltainen takuupalkka sekä pysyvä työsuhde vuokratyötä tarjoavaan yritykseen.

Työelämän kehittämisen tavoitteena on tuottava ja laadukas työ sekä hyvä ja tasapainoinen elämä. Maailman paras työelämä arvostaa ihmistä ja tämän työelämän ulkopuolisia tarpeita. Aikaa ja energiaa jää myös muulle kuin työlle – elpymiselle, ihmissuhteille ja harrastuksille.

Työaika ja työn vaikuttavuutta tarkastellaan uudella tavalla. Tuottavuutta ja vaikutta-

vuotta todennetaan lopputuloksilla ja laadulla. Harmaata ylityötä vähennetään samalla kun etätyö- ja työaikamalleja kehitetään vastaamaan työn aika- ja paikkasidonnaisuuden muutosta. Työelämän kokonaiskuormittavuutta vähennetään ja työsuojelujärjestelmää vahvistetaan.

Työyhteisöjen hyvinvointia ja tuottavuutta kehitetään vahvistamalla esimiesosaamista ja työpaikkademokratiaa. Aito kumppanuus, avoin tiedonkulku, työntekijöiden palkitseminen, luovuuden tukeminen sekä aloitteellisuuteen kannustaminen leimaavat suomalaista työskentelykulttuuria kaikilla työpaikoilla sekä synnyttävät sitoutumista. Työpaikkaa ohjaavat käytännöt vastaavat organisaatioiden arvoja työpaikan sijainnista riippumatta.

Yhteiskunnalliset yritykset, yritykset joiden toimintaa ohjaa taloudellisen voiton ohella yhteiskunnallinen hyvä, nousevat keskeiseksi osaksi hyvinvointiyhteiskuntaa.

Pidempiä työuria paremmalla jaksamisella ja hyvinvoinnilla – ei pakolla

Sosialidemokraatit sitoutuvat tavoitteeseen pidentää suomalaisten työuria ja nostaa työllisyyttä. Tämä saavutetaan, kun työhön osallistumisen astetta nostetaan koko aikuisiän ajalta ja työelämän laatua parannetaan.

Työssäoloajan lisääminen sekä työn tuottavuuden parantaminen on tärkeää erityisesti julkisen talouden kestävyuden ja taloudellisen kasvun mahdollistavan työvoiman riittävyyden kannalta. Oleellista on todellinen eikä muodollinen eläkeikä.

Suomi nousee kärkeen ikääntyvien työntekijöiden osaamisen ammatillisessa ja yhteiskunnallisessa hyödyntämisessä. Työnantajille luodaan kannustimia ikääntyneen työvoiman työssä pitämiseksi. Työelämään luodaan järjestelmä, jolla nuoria saadaan entistä aikaisemmin työelämään mukaan. Työuria pidennetään myös työuran alkupäästä.

Työuria pidennetään ennen kaikkea riittävästä työllisyydestä huolehtimalla. Työttömyys on inhimillisten resurssien hukkaamista. Aktiivisella työvoimapolitiikalla autetaan ihmisiä pysymään kiinni työssä. Elinikäinen oppiminen ja jatkuva osaamisen päivittäminen jo työssä ollessa lisää turvallisuutta ja parantaa mahdollisuuksia siirtyä työstä työhön.

Pitempiin työuriin päästään myös lisäämällä työelämän joustavuutta niin työntekijöiden kuin työnantajienkin tarpeet huomioiden – kehittämällä esimerkiksi työaikojen joustavuutta, työhyvinvointia ja aitoja osallistumismahdollisuuksia sekä panostamalla hyvään johtamiseen. Työolosuhteita on kyettävä räätälöimään, jotta jokaisella on mahdollisuus työnteekoon.

Tuottavuuden paranemisen myötä viikoittainen ja vuosittainen työaika lyhenee. Parempi jaksaminen ja mielekäs työelämä myöhentävät eläkkeelle siirtymistä.

Maailman parhaan työelämän Suomessa ketään ei jätetä ongelmissaan yksin. Ennenaikaisia työkyvyttömyyseläkkeelle siirtymisiä ehkäistään tukemalla ja auttamalla työssään uupuneita ja masentuneita. Työterveyshuolto on kehitetty kattavasti kaikkia työntekijöitä koskevaksi, myös pientyöpaikoilla työskenteleviä. Syrjintä, eriarvoistava kohtelu ja työpaikkakiusaaminen ovat kaikissa muodoissaan tuomittavia ja niille asetetaan nollatoleranssi.

Liikkuminen työmarkkinoiden sisällä on joustavaa. Ihmisillä on mahdollisuus yhdistää työhönsä opiskelu ja muu yhteiskunnallisesti tuottava toiminta. Osaamisen päivittäminen ja työ lomittuvat kaikilla aloilla.

Lisää aikaa perheelle

Työn ja perhe-elämän sekä hoivan yhdistäminen on tehtävä mahdolliseksi. Eri alojen sukupuolittuneisuutta puretaan ja tasa-arvoista vanhemmuutta edistetään. Vanhemmuuden kustannukset jaetaan tasan kaikkien työnantajien kesken.

Tavoitteeksi asetetaan tasa-arvoinen vanhemmuus. Työelämän tasa-arvoa ja erityisesti isien merkitystä perheille korostetaan varaamalla molemmille vanhemmille oma osansa vanhempainvapaasta. Vanhempainrahakautta tulee jatkaa. Yhden vanhemman perheet sekä etävanhemmat huomioidaan tasa-arvoisesti.

Työntekijöillä tulee olla mahdollisuus käyttää joustoja esimerkiksi hoitaakseen ikääntyviä vanhempiaan ja avustaakseen heitä arjen asioissa.

Tilkkutäkistä kunnon kuntiin

Suomalainen hallintojärjestelmä rakentuu kahden pilarin, valtion ja kuntien varaan. Päätöksentekorakenteet ovat selkeitä ja läpinäkyviä. Valta, varat ja vastuu sijaitsevat samassa paikassa. Kansalaisella on oikeus ja mahdollisuus tietää, kenellä on vastuu. Monimuotoisten hallintorakenteiden purkaminen vahvistaa demokratiaa, parantaa palveluita ja saa aikaan tehokkuushyötyjä.

Vahvat peruskunnat rakentuvat 160-170 työssäkäyntialueen varaan, jotka ovat toiminnallisesti eheitä sekä taloudeltaan itsenäisiä ja vahvoja. Selkeä kuntarakenne mahdollistaa järkevän palvelutuotannon sekä yhdyskuntasuunnittelun ja ehkäisee haitallista kilpailua kuntien välillä.

Kuntien oma veropohja vahvistuu ja kannustaa yhteistyön tiivistämiseen. Taloudellinen itsenäisyys kannustaa oman toiminnan ja tuottavuuden parantamiseen. Säästävät resurssit jäävät kunnan oman toiminnan sekä seudun hyvinvoinnin parantamiseen.

Pääkaupunkiseudun metropolialueella on erityinen merkitys Suomen kilpailukyvyille ja tulevaisuuden menestykselle. Metropolialue kehittyy tasapainoisesti ja eriytyminen on estetty. Samalla seudun kokonaisvaltainen suunnittelu tehostuu. Ainakin asumiseen, liikenteeseen ja maankäyttöön liittyvät päätökset tehdään seudullisella tasolla yhteisesti ja sitovasti.

Valtion ja kuntien tehtävänjakoa tarkennetaan. Kansalaisten perusoikeudet toteutuvat tasa-arvoisesti koko maassa. Jokaisella on oikeus laadukkaaseen palveluun asuinpaikastaan riippumatta. Kunnat vastaavat hyvinvoinnin kannalta keskeisten peruspalveluiden järjestämisestä. Viime kädessä valtion on normi- ym. ohjauksella taattava kansalaisten yhdenvertaisuus.

Kunnat kantavat entistä suurempaa vastuuta vaikeasti työllistyvien ihmisten palveluista ja työllisyydestä. Paras osaaminen tähän työhön löytyy läheltä ihmisiä. Kuntien vastuulla oleva yhtenäinen työvoiman palvelukeskusverkosto ulotetaan koko maahan.